Udgivet 08.10.2026

Skovlandbrug skaber liv i marken

Levende hegn omkring landbrugsjord har markant positiv effekt på antal og diversitet af bestøvende insekter og fugle.

Af Laura Attrup Bille, Janni Tilia Granger

Foreløbige resultater fra forskningsprojektet BEAT viser, at der er 40 % flere bestøvende insekter 2 m fra de levende hegn end 50 m fra. Der er registreret flest bestøvende insekter, hvor urtevegetationen ved hegnet var mest varieret. Urtevegetationen har altså en væsentlig betydning for det antal insekter, læhegnet kan understøtte, som kan være til gavn for afgrøden.

Fugle finder føde og ly

Effekten på fuglearter er også tydelig, og især om efteråret er der registreret mange fugle i hegnene pga. føderessourcer. De fleste registrerede fuglearter befandt sig kun i hegnene, færre både i hegnene og på marken, og få kun på marken. En del af arterne er kendte for at regulere insekter, som er skadedyr om sommeren. Levende hegn giver læ, skjul og føde og bliver benyttet som helle, hvorfra fuglene flyver ud på marken for at fouragere.

Resultaterne understreger, at diversiteten af fugle i landbrugsområder øges markant, når der er uforstyrrede levesteder i og omkring markerne, som levende hegn.

Et stabilt refugium for regnorme

Forekomsten af regnorme og arbuskulære mykorrhizasvampe (AMS) afhænger af afgrøden og jordbearbejdningen. Første år af prøvetagningerne blev der dyrket kløvergræs på 3. år, og antallet af regnorme og AMS var højere i marken end i hegnet. Året efter blev der dyrket kartofler, og regnorme og AMS var mere talrige i hegnene. Det tyder på, at hegnet fungerer som et stabilt refugium, når der er forstyrrelser i marken.

Hele systemet skal tænkes sammen

De foreløbige resultater fra projektet viser, at skovlandbrug har potentiale for at skabe mere liv i marken. Skal skovlandbrug levere vigtige tjenester til landbruget, f.eks. bestøvning, skadedyrsregulering og bedre jordsundhed, skal dyrkningssystemet designes og drives, så der er synergi mellem levende hegn, vegetation og markdrift.

Forskere sætter tal på skovlandbrug

Forskningsprojektet BEAT måler effekten af levende hegn på bl.a. bestøvende insekter, fugle, regnorme, kulstofbinding og jordsundhed. Ved Gram Slot tager forskere fra Aarhus Universitet prøver hhv. 0, 2, 5 og 50 m fra levende hegn for at se på effekterne.

BEAT - Biodiversitet og økosystemfunktioner i skovlandbrugssystemer - er en del af Organic RDD-programmet, som koordineres af ICROFS i samarbejde med Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, og er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug.

Foto: Foto: Trine Schwenningsen

De 40 % flere bestøvende insekter, der registreres tæt på hegnet end 50 meter derfra, skyldes især det høje antal af svirrefluer. Svirrefluernes larver er kendt for at kunne regulere forskellige skadedyr, b.la. bladlus.

ICROFS Organic RDD

Fonden for **økologisk landbrug**

Måske er du også interesseret i

30.10.2026

Træer kan give foder til grise

Nye undersøgelser viser bl.a., at grøn biomasse fra træer kan ensileres og bruges som…

10.09.2026

Marknaturindekset analyserer ejendommens værdi som levested for vilde planter, insekter og dyr

Marknaturindekset er et videnskabeligt baseret indeks for landbrugslandskabets…

08.09.2026

Værktøjerne Dansk Naturindikator og Marknaturindeks har forskellige anvendelsesområder

Dansk Naturindikator (DNI) og Marknaturindekset kan bruges på både økologiske og…

30.10.2026

Video – biodiversitetstiltag i praksis

Det er relativt let og billigt at prioritere marknatur – det kræver bare, at vi giver natur…

28.10.2026

Stribedyrkning: Danske og udenlandske erfaringer

Rapport fra Innovationscenter for Økologisk Landbrug samler praktiske erfaringer med…

02.09.2026

Friland får overblik over naturgrundlaget hos griseproducenter med landsdækkende projekt

Sammen med Innovationscenter for Økologisk Landbrug giver…

30.10.2026

Træflis som jorddække i skovlandbrug

Træflis som naturligt jorddække omkring træer har mange gavnlige effekter. De…

24.09.2026

EU forenkler krav til ESG-rapportering

Landbrugssektoren skal ikke have særskilte krav til ESG-rapporteringen, men…

15.04.2026

Case: Indsatser for mere biodiversitet gavner agerlandets arter

Peder Nielsen er økologisk mælkeproducent ved Lemvig og afprøver forskellige meto…

25.09.2026

Biodiversitet og økologisk landbrug – hvordan hænger det sammen?

Økologisk landbrugspraksis både bruger og understøtter biodiversiteten i agerlandet …

30.06.2026

Regler for tilskud til skovlandbrug

Skovlandbrug som dyrkning af træer og/eller buske i kombination med…

17.02.2026

Mikrobiel diversitet i jorden stiger, når vi tilfører kompost

Det mikrobielle samfund i dyrkningsjorden har en række helt afgørende funktioner i…

Tilmeld dig vores ugentlige nyhedsbrev

Kontakt

Laura Attrup Bille

Konsulent

+45 24 63 47 10

laab@icoel.dk